

PROTOKOLL

fra møte i Fylkesstyret Akershus

Møtedato 13.08.2019

Vår dato: 13.08.2019

Møtetid 10:00 – 14.35

Utvalgssekretær Akershus Bondelag

Møtested Grønt fagsenter Hvam

Sak 18/00898

Som medlemmer møtte: Sigurd Enger (leder), Eli Berven (nestleder), Ann-Kristin Knudsen, Svein Bjerke, Helge Olaf Aas, Terje Romsaas (1. vara) og Marit Helene Lund (ABK).

Forfall: Maja Aas (ABU).

Fra administrasjonen: Vidar Kapelrud (sekr.), Eline Stokstad Oserud og Simen Solbakken.

Til behandling:

5/20 19/00026-6 Faste saker Akershus august 2019

1/2019 **Godkjenning av innkalling og sakliste**

Vedtak: Godkjennes.

2/2019 **Godkjenning av protokoll fra styremøte 28. mai 2019**

Vedtak: Godkjennes.

4/2019 **Regnskap/Økonomi**

	REGNSKAP pr. 1.8.2019	BUDSJETT 2019
INNTEKTER	1 641 279,00	1 550 000,00
KOSTNADER		
Tillitsvalgtes aktivitet	517 327,73	955 000,00
ABs egne møter	197 376,21	300 000,00
Aksjoner	37 989,00	10 000,00
Kurs og møter	172 652,50	30 000,00
Utvalg og komiteer	16 523,43	20 000,00
Aktivitetsmidler lokallag	-	200 000,00
Annen aktivitet	5 000,00	35 000,00
SUM KOSTNADER	946 868,87	1 550 000,00
RESULTAT	694 410,13	-
Separate prosjekter:		
Kornprosjektet		
Inntekter	373 090,72	
Kostnader:	500 234,25	
Resultat:	- 127 143,53	
SAMLET RESULTAT	567 266,60	

Merknader til økonomioversikten:

Inntekter: 50' til Unge Bønder-kurs skal overføres Østfold. 25' fra LØ forutsetter politikertur.

Kostnader: Aktivitetsmidler lokallagene skal fordeles og utbetales (>200').

Ledermøtet som legges til Nederland vil ytterligere belaste regnskapet utover budsjett.

Konklusjon: 2019 vil bli et år med underskudd på rundt 250', men Akershus har fortsatt nær 1,5 mill kr i akkumulert overskudd.

Vedtak: Tas til orientering.

5/2019

Medlemsoversikt

AKERSHUS 8/8/2019:	
P1	2412
P2	2045
P3	656
ÆE1	1
ÆE3	3
Totalt	5 117

Medlemstall 5117 (8/8), 5110 (24/5), 5138 (3.4), 5350 (31.12.2018) = - 233

Av disse er 37 bruksmedlemmer.

Utmeldte	<- 2019 ->	Innmeldte	Endring
P1	269	87	P1 -182
P2	62	25	P2 -37
P3	24	17	P3 -7
	355	129	
Nettoendring:	226		
Medlemstall	5124		

Vedtak: Tas til etterretning.

6/2019

Representasjon/Invitasjoner

- 11.8. Åpen Gård Eidsvoll, (Helge og Terje fra styret)
 - 13.8. Styremøte AB
 - 18.8. Åpen Gård Ullensaker (Helge fra styret)
 - 18.8. Åpen Gård Gjerdrum (Ann-Kristin fra styret)
 - 19.8. Markarådet (Ann-Kristin fra styret)
 - 20.8. Rovviltnemnd 4 og 5, Hamar (Helge fra styret og Eline)
 - 24.8. Åpen Gård Hurdal, Hurdal Stadion (Eli fra styret)
 - 25.8. Åpen Gård Fet «Skauen Dagen», (Sigurd fra styret, Vidar)
 - 28.8. Valgtur for kandidater til bystyret Oslo og fylkesting Viken
 - 6.-7.9. Matstreif, Rådhuskaia, Oslo
 - 9.9. Valg
 - 11.9. Felleskjøpets kraftförmöte, Stavanger
 - 11.-12.9. Sekretariatskonferanse Bondelaget
 - 18.-19.9. Lederkonferanse Bondelaget
 - 19.-21.9. «Bröd & Cirkus», Årnes (Svein fra styret)
 - 21.9. Åpen Gård Aurskog Høland, Maxbohallen Bjørkelangen (Sigurd fra styret)
 - 1.10 Styremöte AB**
 - Hele okt.: Årsmöter i lokallagene
 - 24.-25.10 Skattekurs for regnskapsförere (Scandic Oslo Airport)
 - 15.10 Söknadsfrist RMP
 - 5.11 Felles styremöte AB og Östfold og Buskerud**
 - 6.11. Landbruksråd Öst, Regionsamling (Drammensområdet)
 - 12.11 Verveverksted (Follo og Vest)
 - 13.11 Verveverksted (Övre Romerike)
 - 14.11 Verveverksted (Nedre Romerike)
 - 28.11-1.12 Ledermöte Akershus Bondelag, Nederland
 - 28.11 Gartnerhallen-seminaret 2019
 - 10.12 Styremöte AB**
- Forslag til vedtak: Tas til etterretning.

7/2019

Nytt fra ABK (Orientering neste möte)

8/2019

Nytt fra ABU (Orientering neste möte)

Saker til behandling

46/19 19/00481-1 Nedskalering av melkeproduksjon

Vedtak

Administrasjonen utarbeider utkast til uttalelse som sendes styret for endelig godkjenning.

[Lagre vedtak]

Saksutredning

Seniorrådgiver Anders Huus fra Norges Bondelag redegjorde i møtet for historikken rundt kvoteordningen for melk, og påpekte flere forhold som kan komplisere bruken av virkemidler ved en nedskalering av melkeproduksjonen i Norge.

Bakgrunnen for nedskalering er som følger:

På grunn av endringer i WTO-avtalen vil det fra 2020 ikke lenger være mulig å eksportere Jarlsbergost med eksportstøtte. Dagens eksport foregår i hovedsak til det amerikanske markedet. Det er snakk om ca. 10 000 tonn Jarlsbergost, tilsvarende 100 mill. liter melk. Fra 1. juli 2020 settes satsen for eksportstøtte i prisutjevningsordningen til null. Eksport kan imidlertid foregå fram til årsskiftet, men da for ost produsert på melk levert mottaksanlegg før 1. juli.

Kan eksporten fortsette uten eksportstøtte?

I prinsippet kan Tine fortsette eksporten av Jarlsbergost etter bortfallet av eksportstøtten, men Tine har vurdert at økt pris på Jarlsbergosten tilsvarende eksportstøtten (55 øre/liter) vil ha store negative effekter for salget i USA. Tine har investert i et meieri i Irland som skal produsere Jarlsbergost på irsk melk. Etter planen skal meieriet være i full produksjon fra juli 2020, det vil derfor være behov for mindre norsk melk i 2020, og ytterligere mindre i 2021.

Tine har tidligere trodd at det vil være mulig å fase inn store deler av eksportvolumet inn på det norske markedet, men ett i lys av en lavere befolkningsvekst, stagnasjon i etterspørselen etter ost, økte ostekvoter fra EU og økt import gjør nå at Tine mener at lite eller ikke noe av eksportvolumet vil kunne fases inn i det norske markedet.

Hvem skal betale?

I norsk landbrukspolitikken gjelder prinsippet om at bøndene selv er ansvarlige for overproduksjon. I denne saken har Stortinget sluttet seg til endringene i WTO-avtalen om å avvikle alle former for eksportstøtte. Det kan derfor argumenteres for at denne overproduksjonen er politikernes ansvar og ikke melkebøndernes. I Statsbudsjettet for 2018 ble det satt av 75 mill. kroner i engangsmidler til investeringsstøtte til omlegging til produksjoner med markedspotensial. Norges Bondelag har tatt opp spørsmålet om kompensering flere ganger, men flertallet har ikke stilt seg positive til dette. Derfor må melkeprodusentene ta regningen for bortfallet av eksportstøtten.

Jordbruksavtalen 2019

Faglaga synliggjorde problemstillingen om nedskalering i kravet til årets forhandlinger. I jordbruksavtalen ble man enige om følgende:

- For kvoteåret 2020 blir produksjonen regulert med forholdstall. Den statlige andelen på kvotesalg i 2019 trekkes inn (tilsvarende de 2 foregående årene)
- For kvoteåret 2021 skal det gjennomføres en prosess høsten 2019 for å utarbeide et opplegg for hvordan nedskaleringen skal gjennomføres. Et samlet opplegg skal være etablert senest 1. oktober 2019
- Nedskaleringen vil bli gjennomført ved bruk av forholdstallet på disponibel kvote og oppkjøp av melkekvoter med finansiering over omsetningsavgiften.

- Det skal legges vekt på at produksjonsregionenes andel av grunnkvote videreføres om lag på dagens nivå.
- Gjeldende ordning for kjøp og salg av melkekvoter suspenderes når inneværende periode utløper 1. august 2019.

Omsetningsrådet vedtok på møte 21/6 å øke omsetningsavgiften for melk med 10 øre/liter fra 1. juli 2019. Dette for å bygge opp likviditeten i Omsetningsrådets fond for melk, og for å legge til rette for at melk kan kjøpes opp i omsetningsrunden i 2020.

Synspunkter

Med utgangspunkt i det som er belyst i dette notatet ønsker vi synspunkter fra dere. Dere står helt fritt til å mene noe om alle forhold, noen avgrensede forhold eller forhold som ikke er trukket opp i notatet.

Aktuelle problemstillinger:

- Hvordan tror dere melkemarkedet utvikler seg framover? Hvor stort volum bør nedskaleres?
- Hvor mye av nedskaleringen bør tas med forholdstall?
- Hvor mye av nedskaleringen bør tas med utkjøpsordning?
- Hvor stor bør den statlige andelen være ved en utkjøpsordning?
- Hvor høy pris bør en sette ved en utkjøpsordning?
- Skal en ha differensierte statlige utkjøpspriser mellom kvoteregioner?
- Skal en sette tak for hvor store volumer som kan selges i hver kvoteregion?
- Skal en differensiere redusert forholdstall mellom produsenter?
 - o Skjerme noen produsentgrupper, f.eks små bruk for redusert forholdstall?
 - o Skjerme noen (sårbare) områder for redusert forholdstall?

Forslag til uttale:

Akershus Bondelag vil med dette gi en uttalelse til høringen om nedskalering av melkeproduksjonen.

Melkeproduksjonen er i en utfordrende situasjon hvor de må redusere melkevolumet for å unngå overproduksjon. Ser man på overproduksjonen av svinekjøtt så har det store og langvarige konsekvenser på pris. Den norske forbrukeren drikker mindre melk og i løpet av de siste 10 årene har forbruket av norsk kumelk pr innbygger sunket med 22 liter eller 8 prosent. Mens importveksten utgjør ca. 100 mill. liter melk. Melkeforbruket har derfor bare falt med 4 liter på 10 år. I 2018 er det litt over 4000 melkekyr i Akershus, fordelt på 117 foretak.

Akershus Bondelag har hatt høringen ute hos lokallagene. Tre lokallag har gitt innspill, styret har behandlet høringen og det har vært dialog med produsentlagene i Akershus.

Lokallagene ser at det vil være behov for å nedskalere melkevolumet. Nedskaleringen bør tilsvare Jarlsbergproduksjonen, men ikke mer enn absolutt nødvendig. Et lokallag peker også på at dette må henge sammen med hva som gjøres for å få solgt melka – da med tanke på kampanjer og om man kan jobbe sammen med myndigheten for å få økt forbruket til forbrukeren. Det er viktig at det ikke skapes et rom for import i perioder.

Lokallagene er ganske samstemte om at det meste av nedskaleringen bør tas med forholdstall. Lokallagene har litt ulike poengteringer om forholdstall. Blant annet at nedskaleringen med forholdstall bør gjøres på grunnkvote, da er også de som leier bort kvote med å ta ansvar. Og at det må være en lik prosentsats for alle uavhengig av kvotestørrelse og geografisk plassering. Dersom man skal bruke forholdstall som virkemiddel for å nedskalere melkeproduksjonen er det også andre forhold som er verdt å ta hensyn til. I 2019 ligger vi på en kvotefyllingsgrad på 94 prosent, og et forholdstall på 0,98. I 2018 var kvotefyllingsgraden på 89,3% og forholdstallet på 1,04. Man må

redusere forholdstallet med mer enn det man skal redusere produksjonen fordi melkeprodusentene fyller kvotene i større grad ved lavere forholdstall. Et redusert forholdstall vil også si at en del kan få ubenyttet kapasitet i fjøset. I tillegg kan man dermed årlig få redusert tilskudd og lavere dekningsbidrag.

Lokallagene ser ikke på utkjøpsordning som en god løsning. Men dersom man også bruker dette virkemiddelet er det viktig at det kun kjøpes ut det som er nødvendig. Og at det er viktig at det kjøpes ut i alle områder, slik at man får det jevnt fordelt og ikke ender opp med å ha noen områder som det ikke blir kjøpt ut noe i. Å kun bruke utkjøpsordning er en kostbar løsning, men det kan gi flere forutsigbarhet på sikt. At staten kjøper opp kvote fra de som ønsker å slutte fører til at de som har investert i større grad kan produsere det de har kapasitet til. Det er viktig at dette gjøres jevnt over hele landet og at utkjøpsordningen skal brukes i alle regionene.

Hvor stor den statlige andelen bør være ved en utkjøpsordning er vanskelig å anslå ved et eksakt tall, ett lokallag mener at volumet i sin helhet må kjøpes av staten, og ikke selges ut til andre produsenter. Ett annet lokallag har skrevet 40-60%.

Dersom man øker den statlige andelen ut over de 20% og opp mot 50%-60% må man være klar over at dette kan føre til at flere holder på kvotene og leier de ut i stedet. Dette gir ikke redusert melkevolum.

Hvor høy pris en bør sette ved en utkjøpsordning er også en utfordring. Det er i dag stor variasjon mellom kvoteprisene i landet, derfor er dette et vanskelig spørsmål. I noen fylker kjøper man kvoter helt opp mot 20 kroner pr. liter. Lokallagene peker dog på at prisen må være lik mellom kvoteregionene. Det er viktig at man eventuelt får en lik fordeling i landet, og at man ikke tømmer enkelte områder. Derfor vil et %-vis tak kunne være aktuelt.

Det har vært diskutert om man skal skjerme små produsenter for en nedskalering av melkevolumet. Dersom man ønsker å gjøre dette vil de større produsentene bli rammet enda hardere enn om alle må være med på å redusere volumet. Derfor må de store som eventuelt da blir rammet få en større kompensasjon. Ett av lokallagene tar til orde for å skjerme de minste brukene skjermes, og at mellomstore bruk får en min %-vis reduksjon enn de største brukene. Ett lokallag tar til orde for å skjerme unge melkeprodusenter. Det blir også spurt om man skal skjerme noen (sårbare områder) Dersom man ønsker å gå inn på dette så må sårbare områder defineres sterkere. Hva som er sårbart og ikke sårbart er litt utfordrende å definere, derfor er det vanskelig å peke på hvem som eventuelt bør skjermes på denne måten.

Ett av lokallagene ønsker å presisere at Jarlsbergost for eksport fortsatt bør produseres i Norge, basert på norsk-produsert melk med den kvaliteten som alltid har vært fremhevet, både nasjonalt og internasjonalt. De peker også på at en reduksjon i melkevolumet også vil gi en tilsvarende reduksjon i antall fødte kalver, og dermed et redusert kjøttproduksjonspotensiale i Norge. Erstatningen av dette bortfallet med rent kjøttfe eller import vil slå negativt ut på klimaregnskapet.

[Lagre saksutredning]

47/19 16/00711-12 RMP - Høring miljøkrav

Vedtak

Forslag til forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket i Akershus og Østfold sendes på internhøring i lokallagene i Akershus.

[Lagre vedtak]

Saksutredning

Høring av forslag til forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket i Akershus og Østfold

Forslaget er en oppfølging av høringen i 2018. Det kom da en rekke innspill til Fylkesmannens forslag om miljøkrav. Denne høringen gjelder nye forslag til miljøkrav, og områder hvor kravene skal gjelde.

Vedlagt saken følger:

- Høringsbrev (FMOV)
- Høringsnotat (FMOV)
- Forskrift regionale miljøkrav Oslo og Viken (FMOV)
- Kart over endringer i miljøkrav, kommunevis (AB)

Høringsfristen er satt til 15. november 2019.

Spørsmål til, og svar fra, Kari Engmark juli/august 2019

Forslaget gjelder Østfold, Akershus og Oslo. Betyr det at Buskerud ikke vil få miljøkrav, eller er det en separat prosess?

Vi vil vurdere Buskerud etter hvert. Vi har ikke godt nok kunnskapsgrunnlag per nå.

I høringsbrevet skriver dere at kart med korrekt nedbørfeltavgrensning ikke er klart. Hva vil bli endret? Er det snakk om mindre justeringer, f.eks. at man følger kotehøyder, eller kan det komme større arealer inn (eller ut)?

Grensene i dagens kart er ikke korrekte. Vi legger opp til å bruke laserdata fra høydedata.no og NVE, slik at vi får et kart som stemmer overens med virkeligheten.

Definisjonen av flomutsatte arealer er uklar. Dere skriver at «I praksis så vil dette være det samme som en 10-årsflom som er definert av NVE.» Jeg har sett på NVE-kartet dere linker til (<https://temakart.nve.no/link/?link=flomsone>). Der finner jeg bare to områder i Akershus med 10-års flom (i Eidsvoll og Lørenskog). Ser jeg på feil kart?

Helt riktig. Vi har ikke noe kartlag som viser dette, men vi har tilskuddsordninger i RMP som gir tilskudd til gras på flomutsatte arealer, og da bruker vi samme definisjon. Det er bonden selv som kjenner arealet som må vurdere hvor det er flomutsatt.

For noen år siden lå flomutsatte arealer i kartet som brukes til søknad RMP-tilskudd. Er det aktuelt å gjeninnføre det?

Vi har et kartlag som viser flomutsatt areal, det ligger på en egen kartside, men per nå ønsker ikke landbruksdirektoratet å legge den inn i eStil, men det kan være mulig å legge den inn i samme kart som viser hvor det er regionale miljøkrav. Vil dere det? Spill det i så fall inn 😊

På samme måte kan vi legge inn forsengkninger på jordet/dråg, men disse er heller ikke 100% nøyaktige. F.eks er det mange dråg hvor det er lagt inn kummer for overflatevann, og/eller

hvor det er lite erosjon. Her er det ikke behov for tiltak. Så selv om kartene ikke er fasit så er de en god rettleider selvsagt. Spill inn ønsker 😊

Hovedspørsmålet til dere bønder er: Er dette for detaljert og fragmentert og vanskelig å forholde seg til?? Hva er alternativet?? Bør det f.eks. heller være færre krav (1-4) men i større område??

Kart over områder med miljøkrav

Fylkesmannen skriver i sitt høringsbrev at «Kartet som viser hvilke vannforekomster som får miljøkrav viser dessverre ikke helt korrekte nedbørfeltgrenser.» Det er sendt spørsmål til saksbehandler om når de nye oppdaterte kartene vil bli tilgjengelige, se svar fra Kari Engmark over.

Det er foreslått flere nye vassdrag/områder som vil få miljøkrav, bl.a. Rømuia og Nitelva. Det er foreslått utvidelse av områder i bl.a. Ski, Oppegård, Ås, Vestby og Sørum. I noen vassdrag/områder er det foreslått å fjerne det strengeste miljøkravet, eller fjerne dem helt. Dette gjelder særlig i Aurskog-Høland.

Der hvor man lempet på miljøkravene for større områder er det foreslått å beholde det strengeste kravet i et belte på 30 meter på hver side av elvene (eksempel Hafsteinelva i Høland). Kartet er ikke konsekvent og har feil og mangler. Dette må korrigeres før høring i lokallagene.

Forskriften

I den påfølgende teksten er hver paragraf i forslaget til forskrift omtalt. Tekstene i forslaget er gjengitt i fet/kursiv, etterfulgt av kommentarer/spørsmål.

§1 Formål og virkeområde

Virkeområdet forskriften skal gjelde for er ikke med i forskriften, det henvises til lenke til kart. Eventuelle endringer i kartet må defineres som forskriftsendring. Forslag om endringer i virkeområdet må derfor behandles deretter, inklusive inkludering høring av faglag.

§2 Definisjoner

I forslaget til forskrift er det foreslått miljøkrav som skal gjelde spesifikke arealer og forhold. Definisjonen av disse er derfor svært viktige, og de må så langt som mulig være presise og utvetydige. Samtidig må det være rom for et visst skjønn slik at miljøkravet ikke oppfattes som meningsløst.

- 1. Erosjonsutsatte dråg: Jorder med forsenninger der det forekommer konsentrert overflateavrenning som gir tydelige erosjonsspor dersom arealet ikke har noen erosjonsbeskyttelse.**

Spørsmål/til diskusjon:

- a) Skal det være et minimum lengde på dråg?
- b) Skal overflatearealet rundt (der vannet kommer fra) benyttes i vurderingen?
- c) Skal det være forskjellig vurdering dersom dråget ender opp i kum/fangdam, i motsetning til flatt jorde eller vegetasjons-sone mot vassdrag?

- 2. Flomutsatte arealer: Arealer som oversvømmes jevnlig. Dette må vurderes lokalt.**

Spørsmål/til diskusjon:

- a) I høringsnotatet sier man at denne definisjonen i praksis er det samme som en 10-års flom definert av NVE. I notatet henvises det til NVE-kart som viser arealer som oversvømmes. Dette begrenser seg til Vormå (Minnesund til Sundet) i Eidsvoll, Fjellhamar i Lørenskog og Ellingsrudelva i Oslo. Dette er svært begrensede arealer, og det er sendt forespørsel til Fylkesmannen om kartet de henviser til er riktig.
- b) Som alternativ til lokal vurdering, kunne man heller bestemme at det er NVE sin kartlegging som gjelder? Alternativt kan man gjeninnføre ordningen man hadde for en del år siden hvor flomsonene var avmerket på kartgrunnlaget for RMP-søknad.
- c) Når Fylkesmannen skriver «Dette må vurderes lokalt» kan det ha to konsekvenser/tolkninger:
 - a. Arealer som er utsatt for 10-års flom ifølge NVE vurderes allikevel ikke til å være flomutsatt.
 - b. Arealer som ikke er utsatt for 10-års flom ifølge NVE vurderes allikevel til å være flomutsatt.

3. Vegetasjonsdekke: Gras, busker eller annen naturlig kantvegetasjon i en bredde på 6 meter eller areal i stubb opp til 20 meter fra vannet. En grasdekt sone på 6 meter kommer i tillegg til kravet om minimum 2 meter naturlig vegetasjon i forskrift om produksjonstilskudd mv. i jordbruket § 4.

Spørsmål/til diskusjon:

- a) «vannet» bør endres til «vassdrag». Definisjonen av vassdrag er med i forskriften, og da bør man være konsekvent

4. Vassdrag: Åpent vann med og uten årssikker vannføring, som bekker, elver, åpne grøfter, innsjøer og fjorder.

Spørsmål/til diskusjon:

- a) Det bør spesifiseres at avstand til vassdrag skal måles med normal vannstand

§3 Miljøkrav

1. Det skal være gjennomført erosjonssikring rundt nedløpskummer og grøfteutløper der vannet graver.

Spørsmål/til diskusjon:

- a) Dette er et helt nytt krav, og Fylkesmannen forventer at det vil ta tid før tiltak blir gjennomført. I høringsbrevet åpner man for å gi pålegg om utbedring. Skal det settes noen tidsfrist?

2. Erosjonsutsatte dråg skal ikke jordarbeides om høsten. Ved pløying eller tilsvarende jordarbeiding om høsten på jorder med dråg, skal drågene ha permanent grasdekke.

Spørsmål/til diskusjon:

- a) Se diskusjonen om definisjon av dråg, §2.1

3. Flomutsatte arealer skal ikke jordarbeides om høsten. Kravet gjelder flomutsatt areal som har direkte kontakt med eller avrenning til vassdrag.

Spørsmål/til diskusjon:

a) Se diskusjonen om definisjon av flomutsatte arealer, §2.2

4. Det skal være vegetasjonsdekke gjennom vinteren langs vassdrag som mottar overflateavrenning fra jordbruksareal. Kravet gjelder kun for det arealet hvor vannet samles og renner av mot vassdraget.

Spørsmål/til diskusjon:

a) Mener man da dråg?

5. Arealer med stor eller svært stor erosjonsrisiko (erosjonsrisikoklasse 3 og 4), skal ikke jordarbeides om høsten. Lett høstharving tillates likevel til høstkorn på arealer som ikke er omtalt i miljøkrav punkt 2, 3 og 4.

Spørsmål/til diskusjon:

- a) Bør det tillates lett høstharving til fangvekster?
- b) Skal det ikke tillates lett høstharving til vårkorn?
- c) Bør det være en siste dato for høstharving?

[Lagre saksutredning]

48/19 15/00951-17 Innspill til høring - rovdyrpakke

Vedtak

Akershus Bondelag fremmer et innspill til Norges Bondelag basert på utkast til innspill i saksfremlegget, med eventuelle justeringer som følger av styrebehandlingen.

[Lagre vedtak]

Saksutredning

Klima- og miljødepartementet har i brev av 6. juni 2019 sendt på høring forslag om endringer i rovviltforvaltningen. Høringsforslaget omfatter forslag til endringer i naturmangfoldsloven, rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst. Frist for å gi høringssvar er 1. oktober 2019 og departementet tar sikte på ikrafttredelse innen 20. januar 2020.

Fylkeslagene er bedt om å gi innspill til høringen som Norges Bondelag skal sende inn. Det er flere punkter i høringsnotatet som er aktuelle, men fylkeslagene er bedt spesielt om å se på forslaget til nye rovdyrregioner og bestandsmål for rovdyr nord og sør for Stjørdal, inkludert flytting av bestandsmål for gaupe fra nord til sør.

Karoline Hustad, advokat i Bondelaget har redegjort om forslagene til endring av nødvergebestemmelsen og opprettelse av rovviltklagenemd. Det er vedlagt.

Departementet forslår å redusere antall rovviltregioner fra dagens åtte regioner til fire eller fem rovviltregioner. Departementet legger frem to forslag:

Forslag til fire rovviltregioner:

- 1) Region Nord: Troms og Finnmark
- 2) Region Midt-Norge: Nordland og Trøndelag
- 3) Region Vestlandet: Møre og Romsdal, Vestland og Rogaland
- 4) Region Østlandet: Innlandet, Oslo, Viken, Vestfold og Telemark og Agder

Forslag til fem rovviltregioner:

- 1) Region Nord: Troms og Finnmark
- 2) Region Midt-Norge: Nordland og Trøndelag
- 3) Region Vestlandet: Møre og Romsdal, Vestland og Rogaland
- 4) Region Østlandet: Innlandet, Oslo, og Viken
- 5) Region Sørlandet: Vestfold og Telemark og Agder

I dag er det 43 faste medlemmer i rovviltnemdene, hvorav syv oppnevnes fra Sametinget. Departementet mener at antall faste medlemmer (og samtidig varamedlemmer) totalt sett bør reduseres, men at det er naturlig at antall faste medlemmer i rovviltnemdene i den enkelte forvaltningsregion også øker noe. De skriver at et utgangspunkt kan for eksempel være syv faste medlemmer i en rovviltnemd.

I dag er det 5 faste medlemmer i hver av regionene 2, 4 og 5 som utgjør Region Østlandet i forslaget til 4 rovviltregioner. Vest-Agder ligger i dag i region 1.

For Region Østlandet vil det bli en betydelig reduksjon i folkevalgte i rovviltnemdene.

At de folkevalgte har en lokal forankring er viktig for kjennskap til lokale forhold og utfordringer. Bakgrunnen for at KLD foreslår å slå sammen Innlandet, Viken og Oslo er at

disse fylkene har like rovviltforekomster, likt husdyrhold, topografi og tilgjengelige byttedyr. KLD mener også at de fylkene med mål om ynglinger av ulv bør forvaltes i én og samme forvaltningsregion for rovvilt. KLD mener også at det spesielt er mange likhetstrekk i forvaltningen av rovviltbestander på Østlandet og Sørlandet og at dette er en mer naturlig enhet i rovviltforvaltningen, sammenlignet med en sammenslåing av Sørlandet og Vestlandet.

Ved å redusere rovviltregionene vil mener KLD at det øker presisjonen og forutsigbarheten i rovviltforvaltningen, og samtidig gi rovviltnemdene større ansvar for en tydelig soneforvaltning. Et tenkt scenario som forslaget med 4 rovviltregioner kan føre til er at dersom man nå ser hele Østlandet og Sørlandet under ett så kan dette på sikt føre til at en utvidelse av ulvesonen er lettere å gjennomføre. I dag skal det ikke være ulv i Vestfold, Telemark og det som blir det nye Agder, men det er gjort observasjoner av ulv i Telemark. Og det er ikke utenkelig at dersom man har en større region å forvalte ulv innenfor så gir det en mulighet for Stortinget å utvide ulvesonen. I dag er det stort press på de som bor i ulvesonen. En relativt liten andel av befolkningen tar et stort ansvar på vegne av befolkningen. Dersom man har en større ulvesone kan man fordele belastningen på flere, hvis de styrende partiene ønsker dette. Dersom man skal dra det enda lengere kan man si at en større ulvesone har plass til enda flere ynglinger.

Akershus Bondelag er også bedt om å gi tilbakemelding på flyttingen av bestandsmål for gaupe fra nord til sør. Departementet foreslår at tre av de årlige ynglingene i bestandsmålet for gaupe som i dag er lagt til dagens forvaltningsregion 8 (Troms og Finnmark) flyttes til Sør-Norge. Det er ikke angitt hvilken forvaltningsregion det skal flyttes til. Det vil også avhenge av hvor mange forvaltningsregioner det blir.

Forslag til innspill:

Akershus Bondelag mener primært at dagens organisering av rovviltnemdene, og da med spesielt henblikk på region 4 og 5, er mer hensiktsmessig enn de to forslagene til som Klima- og miljødepartementet legger frem. Dog så ser Akershus Bondelag at dette kan by på utfordringer fra 01.01.2020, ettersom Buskerud ikke er med i dagens region 4, og Oppland er også i dag en egen region.

Akershus Bondelag vil påpeke at det totalt sett vil bli en reduksjon i antall folkevalgte med lokalkunnskap i forslaget til ny organisering av rovviltnemdene. Dette mener vi er beklagelig da lokalforankring og -kunnskap er viktig i forvaltningen som skjer i rovviltnemdene. Akershus Bondelag mener, til forskjell fra KLD, at forvaltningen i den nye foreslåtte region 4 i forslaget om fire rovviltregioner ikke er så likt at det er hensiktsmessig å forvalte det sammen.

Akershus Bondelag er bekymret for en eventuell utstrekning av ulvesonen dersom man lager større rovviltregioner. Vil dette føre til at man ser hele området under ett og det derfor blir lettere å lage en større ulvesone som strekker seg over et større område innenfor en større region?

Når det gjelder flytting av bestandsmålet for gaupe fra nord til sør har Akershus Bondelag en prinsipiell tilnærming hvor vi mener det ikke er hensiktsmessig å flytte bestandsmål for ynglinger fra ett område til et annet.

Akershus Bondelag vil ellers gi sin tilslutning til de redegjørelser om opprettelse av rovviltklagenemd som advokat i Bondelaget, Karoline Hustad har beskrevet i sin redegjørelse.

[Lagre saksutredning]

49/19 19/00483-1 Åpenhet om dyrevelferd - Ambassadørgårder

Vedtak

Det utvikles en projektskisse som grunnlag for søknad om midler fra Landbruksråd Øst. Prosjektet kan ha som mål å tilrettelegge for åpning av 2-3 gårder som viser vanlig dyrestell – bl.a. gjennom å:

- Utrede nødvendig tilretteleggingsnivå og investeringsbehov
- Vurdere kompensasjonsbehov for bondens arbeid - og mulige finansieringskilder
- Utrede mulig samarbeid med TINE og Nortura
- Vurdere behov for tilrettelagt infomateriell
- Vurdere ulike markedsføringskanaler

[Lagre vedtak]

NATIONEN • TIRSDAG 23. APRIL 2019

LANDBRUK

Velkommen inn

Sosiale medier polariserer verden og folk.

Med hjelp av avanserte algoritmer blir du overvåket på nett. Du får servert oppfølging av det du klikket på i går. Nyheter, reklame, annonser og informasjon du tidligere har vist interesse for. Gjerne alternative nyheter. De faktiske nyhetene må du søke etter. Har du kjøpt en flybillett, kryr det av tilbud om leiebil og hotell på nett de neste dagene. Er du dyrevenn, overføres du med videoer av søte katter og hunder som gjør kunster og leker, -eller om dyretragedier fra hele verden!

På fjøsører rundt om i Norges land henger det skilt med teksten; «adgang forbudt, uten eiers samtykke!» Landbruket ønsker friske dyr uten bruk av antibiotika. Ønsker ikke sykdom overført mellom besetninger. Ønsker kontroll på hvem som kommer inn i fjøset. Men det er ikke Aurora og Sokrates fra Tirilltoppen som sprer smitte mellom fjøs. Lukkethet, det ukjente, gjør forbrukeren utrygg. Verden er full av tilgjorte bilder og filmtriks. Det eneste man kan stole på er hva det man selv kan se og høre. Hva om det heller sto «velkommen inn når bonden har tid»? Vise omverdenen hvordan dyr egentlig har det og hvordan maten blir til?

Tine-ambassadør ordningen fungerer utrolig godt. Melkebønder som markedsfører meieriprodukter på bygedager og arrangementer.

Hva om vi etablerte Tine-ambassadør-gårder? Kanskje i nærheten av tettsteder og byer? Knytte til seg gårder der ting er på stell og dyrevelferden er god. Kvalitetssikre bonden. Bruke gården som knutepunkt. Bygge bro mellom by og land? Allianser og relasjoner? Drive folkeopplysning. Fortelle hvordan melka blir til. Fortelle hva som er forskjellen på et AS og det som er bondeid? Invitere kjøpmenn og kokker til gårds og inn i fjøset, la de få se selv? Se beiteslipp av kuer om våren? Beiteende dyr er smykker i kulturlandskapet i skjønn harmoni.

Bonden må ta del i å bygge merkevaren videre. Melk selger ikke seg selv!

Lars Lauten
Klippta

Åpenhet: Bonden må bygge merkevare. Foto: Mariann Twete

arbeid

[Lagre saksutredning]

Saksutredning

I kjølvannet av Brennpunkt-filmen om dyrevelferd i svinehold 19. juni, har det kommet frem et ønske om større åpenhet om dyrevelferd og hvordan bønder på vanlige gårder behandler sine dyr.

På vårt kontaktmøte med organisasjonene 26. februar, tok Lars Egil Lauten fra TINE Øvre Romerike Produsentlag opp idéen om at bynære gårder burde kunne fungere som ambassadører for å ta imot grupper og gi voksenopplæring. Rett og slett vise frem vanlig landbruksdrift.

Vi har jo noen eksempler i Akershus på tilrettelegging for publikum: Ole Kristian Skallerud har en glimrende løsning hvor publikum kan se robotmelking og få overblikk over hele fjøset uten å måtte gå inn i fjøset. Dette er kombinert med møteromsfasiliteter, og i sum er dette et opplegg som fordrer relativt store investeringer.

En mulig vei er å utvikle en projektskisse som grunnlag for søknad om midler fra Landbruksråd Øst.

Prosjektet kan ha som mål å tilrettelegge for åpning av 2-3 gårder som viser vanlig dyrestell.

Næringen må selv håndtere det holdningsskapende

50/19 19/00241-4 Oppsummering etter årsmøtet i Norges Bondelag 5. - 6. juni 2019

Vedtak

Oppsummeringen tas til orientering.

[Lagre vedtak]

Saksutredning

Sammenslåing av fylkeslag innen 1. april 2022 – Viken Bondelag

Årsmøtet i Norges Bondelag vedtok torsdag 6. juni at dagens fylkeslag skal tilpasse seg den nye fylkesstrukturen, og at sammenslåing skal være fullført innen 1. april 2022. For Akershus Bondelag betyr det at vi blir en del av Viken Bondelag. Også representantskapets sammensetting ble debattert – bl.a. i lys av endringsforslag som ville låse representantskapets sammensetning i kornfylkenes disfavør. Men årsmøtets flertall støttet styrets innstilling om å videreføre dagens representasjon og ta representantskapets sammensetning opp til ny vurdering innen årsmøtet 2022.

I debatten viste fylkesleder Sigurd Enger til at vi hadde et klart årsmøtevedtak i Akershus Bondelag mot sammenslåing. For å følge opp dette vedtaket, fremmet fylkeslagene i Østfold, Akershus og Sogn og Fjordane et felles forslag om at sammenslåing må være basert på frivillighet. Men forslaget fikk bare 38 stemmer mot styrets forslag som fikk 127 stemmer. Forslaget falt derfor med klar margin, og dermed skal fylkeslagene i Buskerud, Østfold og Akershus slå seg sammen til Viken Bondelag innen 1. april 2022.

Representantskapets sammensetting

Representantskapets sammensetting ble også diskutert inngående. Styret foreslo å videreføre dagens modell, med én representant fra hvert av dagens fylker (18 representanter), men at sammensettinga skal tas opp til ny vurdering innen årsmøtet 2022. Flere fylkeslag ønsket å endre denne, slik at alle de nye fylkene ville få to representanter hver, med unntak av Viken, som ville fått tre (totalt 21 representanter). Etter grundige diskusjoner falt et stort flertall på å følge styret.

Fylkeslagas samlede ressurser

Fylkeslagene i Østfold, Akershus og Sogn og Fjordane fremmet også et felles forslag om et nytt punkt. Forslaget fikk 98 stemmer mens 64 stemte mot, og forslaget ble dermed vedtatt.

Punktet lyder: "Fylkeslagene sin rolle er avgjørende for at Norges Bondelag skal fungere som en treleddet organisasjon med aktive lokallag. Det er derfor avgjørende at Norges Bondelag opprettholder fylkeslagas samlede ressurser, minst på dagens nivå".

Les hele vedtaket nederst i saksfremlegget.

Innspill fra Akershusbenken

Aktiv delegasjon fra Akershus på årsmøtet i Bondelaget 5.-6. juni.

Svein Bjerke tok opp aktuelle saker knyttet til jordvern, og ba Norges Bondelag om støtte til å få avklart juridiske forhold rundt opprettelse av jordfond.

Lars Halvor Stokstad Oserud tok bl.a. opp vi må øke norskandelen i dyreføret - og at det er fullt mulig.

Sigurd Enger, som leder av miljø- og kvalitetsutvalget i Bondelaget tok opp en rekke tema, bl.a. at vi må synliggjøre de oppgaver vi løser på vegne av storsamfunnet. Også klimaspørsmålet omtalte han, og var tydelig på skillet mellom fossilt karbon og biologisk karbon.

Delegatene var med i mange replikkordskifter, fra støtte til agronomutdanningen, bekymring for endringer i melkesektoren, naturlig beitemark på Østlandet til bekymring for fravær av strukturelementer i korn.

Resolusjoner

To resolusjoner ble vedtatt:

- Bonden treng meir føreseielege rammevilkår. (om fleire politiske vedtak med store langsiktige konsekvensar: forbod pelsdyrnæringa, følgjer ikkje opp breie stortingsforlik om rovviltforvaltninga, fjerning av eksportstøtte ost, jordbruksoppgjeret i 2014 med store strukturelle endringar i norsk landbruk, som setter familiejordbruket under press)
- Det skal være klimasmart å velge norsk mat. (Norges Bondelag tar en aktiv rolle for å redusere de norske klimautslippene. Fotosyntesen er grunnlaget for alt vi produserer og for binding av CO2. Vi arbeider konstruktivt for å bli enige med staten om en forpliktende avtale om kutt i klimautslipp).

Takk til Per Skorge

Sigurd ledet fylkesapparatets markering av Per Skorges ti-årige innsats som generalsekretær. Stor applaus til en populær generalsekretær!

VEDTAK ORGANISASJONSSAKEN: _____

"Norges Bondelag gjør følgende organisasjonsmessige tilpasninger:

1. *Norges Bondelags lover, §4 Organisasjon, fjerde ledd, der det heter at lokale bondelag i et fylke sluttet sammen i fylkeslag, videreføres som framtidig modell for Bondelagets fylkesorganisasjon. Unntaket, i femte ledd, opprettholdes inntil videre.*
2. *De fylkeslagene som nå ønsker sammenslåing kan gjøre det fra den dato de sjøl ønsker etter 1. januar 2020, i medhold av §4. Trøndelag kan slå seg sammen i 2019.*
3. *Det skal være en fleksibel innfasing for de øvrige fylkeslagene. Sammenslåing skal være fullført innen 1. april 2022.*
4. *Sammensetningen av representantskapet endres ikke. Det innebærer 18 medlemmer, én representant fra hvert av nåværende fylkeslag. Endret sammensetning av representantskapet tas opp til ny vurdering innen årsmøtet 2022.*
5. *Følgende bestemmelser i Norges Bondelags lover endres nå:*
 - §9 om sammensetning av Norges Bondelags årsmøte. Minimumstall for utsendinger endres til 6 for sammenslåtte fylker.
 - §19 om hvilke valg fylkesårsmøtene skal foreta.
 - §20 om fylkestyrets størrelse. Antall i styret settes til 5-9.*Øvrige lovendringer som berører saken tas opp seinere.*
6. *Bondelaget må videreføres som en organisasjon med stor aktivitet i alle ledd. Innflytelse og medbestemmelse for medlemmer og lokallag må sikres. Styret vil derfor etablere en tydelig satsing på organisasjonsutvikling med målsetting om styrking og vitalisering av lokallagene. Fylkeslagene får en aktiv rolle. Ressurser til prosessen innarbeides i de årlige budsjettene.*

Fylkeslagene sin rolle er avgjørende for at Norges Bondelag skal fungere som en treleddet organisasjon med aktive lokallag. Det er derfor avgjørende at Norges Bondelag opprettholder fylkeslagas samlede ressurser, minst på dagens nivå."

[Lagre saksutredning]

51/19 19/00299-2 Opplegg for ledermøte november 2019 i Nederland Vedtak

Ledermøtet i Akershus Bondelag gjennomføres i forbindelse med en studietur til Nederland i perioden 28. november til 1. desember 2019.

Det settes av rikelig tid til organisasjonsdrøftinger knyttet til riggingen av Viken Bondelag.

[Lagre vedtak]

Saksutredning

Klimautfordringer blir en rød tråd for turen. Alle deltakerne på turen er bønder, både husdyr og planteprodusenter, vi må derfor unngå at det blir teoretisk og datateknisk avansert.

Bart van Gool, NLR Vest, vil lage programmet og være faglig reiseleder.

Aktuelle besøk er forsøksavdelingen for storfe ved Wageningen og gård som har tilpasset seg kravene. KTC De Marke er i alle fall være aktuelt. Vi prøver også å finne tilsvarende forsøksstasjon og gård i planteproduksjon?

Kravet om mineralkretsløpet er initiert av kunden, dvs. ZuivelNL (meierisamvirket), et besøk hos dem kan være aktuelt

Vi vil også prøve å få en orientering om det nederlandske landbruket generelt fra det nasjonale Bondelaget.

Det faglige skal være rammen for turen, men vi skal også være litt sosiale og kanskje kulturelle. Lokal og spennende mat rett fra gården er alltid interessant.

Vi skal også ha en halv dag til ledermøte og workshop om Viken Bondelag.

Skisse til program: Alle klokkeslett er ca. Alle tider inkluderer transport til og fra stedet vi besøker. Ved ankomst reiser vi ikke innom hotellet, innsjekk blir på kvelden 21/11.

28/11:

Ca. 12:00 Ankomst Schiphol (eller annen flyplass hvis det er aktuelt)

13:00 – 17:00 Faglig program

29/11:

08:30 – 12:00 Ledermøte m/workshop

12:00 – 14:00 Lunsj

14:00 – 17:00 Faglig program

30/11:

08:30 – 12:00 Faglig program

12:00 – 14:00 Lunsj

14:00 – 17:00 Faglig, evt. kulturelt/historisk program

1/12:

08:30 – 13:00 Egentid/sightseeing (litt avhengig av hvor vi bor)

14:00 Avreise Schiphol

[Lagre saksutredning]

52/19 17/00822-17 Felles styremøte bondelagene i Viken 5. november 2019

Vedtak

Gjennomgangen tas til orientering.

[Lagre vedtak]

Saksutredning

Fellesmøtet 5. november 2019 (skisse):

- **Sted:** Samme sted som regionsamling Landbruksråd Øst 6. nov (Drammen?).
- **Saker:**
 - Tidsløypa etter vedtak på årsmøtet 5.-6. juni frem mot Viken Bondelag
 - Begynnende diskusjon «rigging» av Viken Bondelag
 - Konsekvensutredning/hvordan styrke lokallaga
 - Kontorplassering, foreløpig diskusjon

Tidsløypa etter vedtak på årsmøtet 5.-6. juni

Vedtaket på årsmøtet i Norges Bondelag:

7. «De fylkeslagene som nå ønsker sammenslåing kan gjøre det fra den dato de sjøl ønsker etter 1. januar 2020, i medhold av §4. Trøndelag kan slå seg sammen i 2019.
8. Det skal være en fleksibel innfasing for de øvrige fylkeslagene. Sammenslåing skal være fullført innen 1. april 2022.»

Spørsmålet er NÅR Viken Bondelag opprettes. Med punkt 3 i årsmøtevedtaket kan det hevdes at det er like godt å «hoppe i det», men på den annen side var ønsket om å vente til 2022 begrunnet i at vi da vil vite om Stortingets sammensetning kan gi endringer i regionreformen. Så det mest logiske er at Viken Bondelag stiftes etter fylkenes årsmøter i mars 2022.

24. sept 2019: Styremøte Akershus Bondelag

25. sept 2019: Felles planleggingsmøte for de tre fylkeskontorene

- Agenda:
 - Saker til felles styremøte 5. november
 - Innspill til jordbruksforhandlingene
 - Etter valget i Viken – hvem har havnet i ulike posisjoner

5. nov 2019: Felles styremøte Akershus, Buskerud og Østfold Bondelag

(Nov. 2019: Ledermøter i de tre fylkene hver for seg)

Mars 2020: Årsmøter i de tre fylkene hver for seg.

April-des 2020: Felles styremøter/AU-møter?

Mars 2021: Årsmøter i de tre fylkene hver for seg. Vedtak om sammenslåing 2022

April-des 2021: Felles styremøter/AU-møter?

August 2021: Ansettelse av org.sjef for Viken? – med oppgave å lede fusjonen

Mars 2022: Årsmøter i de tre fylkene – samlokalisert. Vedtak om nedleggelse

Ca 31. mars 2022: Konstituerende årsmøte i Viken Bondelag

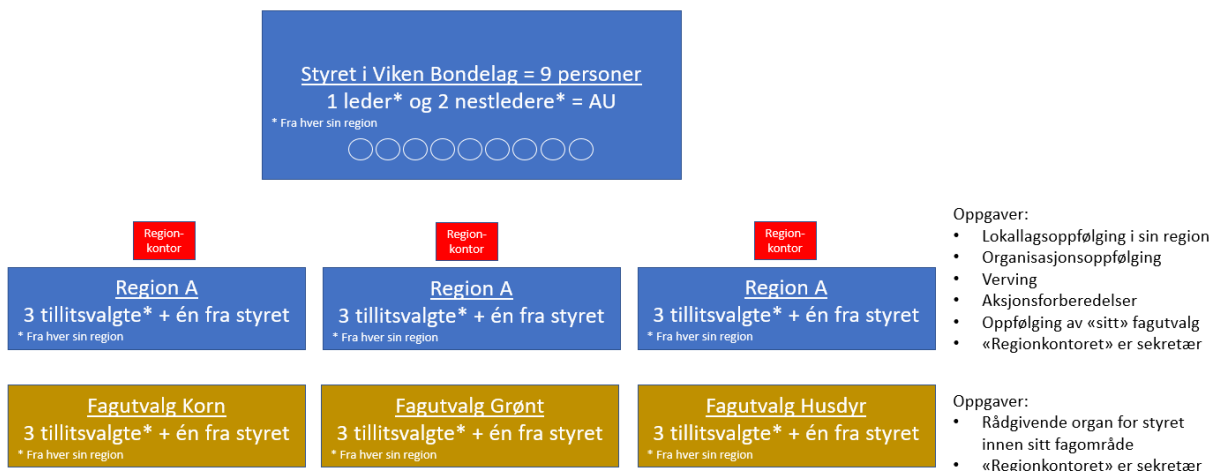
Begynnende diskusjon om «rigging» av Viken Bondelag samt prosjekt styrking av lokallaga

Vedtak på årsmøtet vedr. styrking av lokallag og fylkeslagenes samlede ressurser:

9. Bondelaget må videreføres som en organisasjon med stor aktivitet i alle ledd. Innflytelse og medbestemmelse for medlemmer og lokallag må sikres. Styret vil derfor etablere en tydelig satsing på organisasjonsutvikling med målsetting om styrking og vitalisering av lokallagene. Fylkeslagene får en aktiv rolle. Ressurser til prosessen innarbeides i de årlige budsjettene.
10. Fylkeslagene sin rolle er avgjørende for at Norges Bondelag skal fungere som en treleddet organisasjon med aktive lokallag. Det er derfor avgjørende at Norges Bondelag opprettholder fylkeslagas samlede ressurser, minst på dagens nivå."

Så langt er ikke lokallagsatsing konkretisert,

Ressursbakgrunn: Fylkeslagene i Viken har i utgangspunktet 6x3=18 tillitsvalgte med honorar. Dersom styret blir på 9 tillitsvalgte, vil man kunne disponere noe honorar også til strukturer underlagt styret, f.eks. Regionstyrer og/eller Fagutvalg.

Kontorplassering, foreløpig diskusjon

[Lagre saksutredning]

53/19 18/00527-3 Verveaksjon i Akershus 2019

Vedtak

Det gjennomføres tre regionale «verve-verksteder» i Akershus. Alle lokallag må på sine årsmøter bli sterkt oppfordret til å delta.

[Lagre vedtak]

Saksutredning

Medlemstallet i Akershus ligger per august ca 230 lavere enn ved årets begynnelse. Verving må derfor prioriteres i lokallagene denne høsten skal vi unngå medlemsnedgang i Akershus.

Utmeldte	<- 2019 ->	Innmeldte	Endring
P1	269	87	P1 -182
P2	62	25	P2 -37
P3	24	17	P3 -7
	355	129	
Nettoendring:	226		
Medlemstall	5124		

Ved tildeling av «Aktive lokallagsmidler» vil verveaktiviteter gis prioritet i 2019.

Styret har diskutert situasjonen, og ønsker også i år å invitere til regionvise verve-verksteder, kombinert med prat og sosial sammenkomst.

Selv om oppslutningen fra lokallagene var noe svak i fjor, var det i hvert fall tydelig at de lokallagene som deltok, var de som kom best ut på vervestatistikken i Akershus.

Vernelister sendes lokallagene i forkant, slik at de kan gjennomgå listene på forhånd. Viktig å luke ut så mange feil som mulig....

- Vervekampanje/dugnad nov 2019:
 - Verveverksteder medio november.
 - Vernelister: vasket mot prod.registeret + liste over ikke betalende medlemmer.
 - Pizza og kaffe

12.11 ? tirsd Verveverksted (Follo og Vest)
13.11 ? Verveverksted (Øvre Romerike)
14.11 ? Verveverksted (Nedre Romerike)

[Lagre saksutredning]

54/19 19/00395-5 Oppdatering valgaktiviteter i Akershus og Viken Vedtak

Etter purring er nå 7 politikere påmeldt.

Vi mangler representasjon fra FrP og Ap og Rødt.

[Lagre vedtak]

Saksutredning

Styrevedtak 28/5:

«Styret støtter de fremlagte planene, og understreker at det er viktig at lokallagene blir stimulert og inspirert til lokal innsats før valget.

Regionansvarlige tar derfor en ringerunde til sine lokallag om planen for valgarbeid, og «Aktive lokallagsmidler» vil gi prioritet til valgaktiviteter i 2019.»

Valget 9. september 2019 blir det første valget av representanter til Viken fylkesting.

Samtidig er det et ordinært kommunevalg – dog med sammenslåtte kommuner og noen kommuner med endrede grenser. Nedenfor drøftes aktiviteter vi kan gjøre i Akershus, men styret inviteres til å bidra med andre forslag.

- Koordinerte aktiviteter med Østfold og Buskerud rettet mot fylkestinget i Viken (og for Akershus sin del, også bystyrekandidatene i Oslo). Invitasjon er sendt to ganger i juni, men så langt er det par 2-3 som har takket ja til opplegget i Oslo/Akershus.
Det planlegges et felles 3-delt opplegg som fordeles mellom fylkene i Viken, og som baserer seg på tett koordinering og medvirkning med samvirkeorganisasjonene:
 - Akershus har blant annet ansvar for kunnskapsoppbygging rundt melkeproduksjon – og planlegger besøk til Tines anlegg på Kalbakken og på et melkeproduksjonsbruk. Turen går 28. august.
 - Buskerud har ansvar for fjellandbruket og vil trolig besøke Nortura Gol, samt gårdsbesøk.
 - Østfold har ansvar for planteproduksjon, grønnsaker – med besøk hos Felleskjøpets kornmottak på Kambo, mulige besøk på gårder, Grønt Pakkeri Øst og lignende. Rapporten fra forprosjektet «Økt verdiskapning grønnsaker, potet, frukt og bær» vil foreligge over sommeren, og kan være et budskap vi kan formidle på dagen i Østfold.
- Lokallagenes aktiviteter vedr. kommunestyrevalget. Regionansvarlige tar en ringerunde til sine lokallag om planen for valgarbeid, og at «Aktive lokallagsmidler» vil gi prioritet til valgaktiviteter i 2019.
- Etter valget-aktiviteter:
 - Nye Viken fylkesting konstituerer seg 17. oktober, men vil formelt først fungere fra 1.1.2020. Det vil bli etablert nye politiske og administrative strukturer, og f.eks. Fylkesråd Næring med politisk og administrativt apparat vil være aktuelle å invitere til info og diskusjon. Det samme gjelder stab rundt utdanning, samferdsel og arealsaker.
 - Invitere nye (og gamle) ordførere for å snakke om landbruksnæringa, jordvern/arealsaker – og andre aktuelle tema på kommune nivå.
- Andre forslag??

Hvilke aktiviteter kan lokallagene gjennomføre?

- Leserbreve – med aktuelle fakta om landbruket i kommunen (f.eks. «Nye» Lillestrøm kommune – en STOR landbrukskommune) – Bruke lokale medier!
- Busstur lokalt – vise landbruket (aktuelt i Lillestrøm). Facts → antall brød etc.
- Skryte av politikere som har gjort noe bra. Gi små drypp til politikere gjennom hele året.
- Tilbakevise feilinformasjon....
- Gårdsbesøk for politikere – invitere politikere hjem til en gård hvor de får prøvd seg litt som bonde med noen vanlige gjøremål. Avslutte med prat rundt bordet og mat.
- Oppsøke partienes stands – still spørsmål!
- Delta på lokale «matmesser» eller andre arrangement – gjerne med egen stand
- (Frokost)møte med administrasjonen på rådhuset med fakta om arealbruk/jordvern, frilufsloven/allemannsretten etc.. Også byråkratene trenger kunnskap!
- Kontakt med næringsrådene i kommunene
- Foredrag på skolene?
- Rydde på gården!
- Sosiale medier
- Malawi-prosjektet – vise at bonden har tanker for en større virkelighet
- NB Må spre positiv info om bonden og jordbruk gjennom hele året – ikke bare inn mot valg.... Bruke melkekartongene. Åpen Gård et utstillingsvindu, Kuslipp etc.
-

[Lagre saksutredning]

55/19 16/00912-28 Areal saker Akershus august 2019

Vedtak

Sakene tas til orientering, og administrasjonen bes følge utviklingen i de prinsipielle sakene.

[Lagre vedtak]

Saksutredning

Kommuneplan, Skedsmo

Sektormyndighetene har vendt tommelen ned for all nedbygging av dyrka mark.

Kommunestyret tok, med ett unntak, innsigelsene til følge.

Det største området, Nordbyjordet på Skjetten, går til mekling. (Dette er det arealet hvor kommunen har trikset med arealregnskapet.)

Kommuneplan, Sørums

Kommunestyret har behandlet innsigelser og anbefalinger fra sektormyndighetene. Noen hovedpunkter:

- Sorknes næringsområde (begge sider av E6) er tatt ut (50 daa dyrka, 23 daa dyrkbart)
- Smedstua på Lindeberg går til mekling
- Grønn grense for Frogner ble vedtatt til også å inkludere Lindeberg, med all dyrka mark mellom. Dog er det meste av arealet fortsatt LNF, men vil bli utsatt for press seinere. Smedstua (se over) ligger innenfor den vedtatte grønne grensa, og behandling av denne innsigelsen vil derfor få konsekvenser for det resterende LNF-arealet.

Kommuneplan, Vestby

Mekling med Fylkesmannen har ikke ført frem. Svein, Toril og Simen var tilstede på befaringen med FM, direktorater og departement. Det er kommunalministeren som har det siste ordet i saken.

Områdene statsråden må ta stilling til er nedbygging av Deli (sør for IKEA-jordet), og hvor stor andel av gården Tho som skal omdisponeres til næring.

Ved gjennomgang av eiendommer og eiere er det avdekket at kommunen inngikk opsjonsavtale med eieren av Tho i januar 2017. Opsjonsavtalen forutsetter at eiendommen blir lagt inn som næringsformål i planen som nå havner på statsrådets bord. Eiendommen utgjør 735 daa, hvor ca. halvparten er fulldyrka. Pris: 120 millioner. Avtalen gjelder også for deler av eiendommen, dersom ikke hele blir lagt inn som næring.

Vi sender brev til KMD, hvor vi fokuserer på det kreative arealregnskapet kommunen har brukt i sin argumentasjon. Kommunen opererer med følgende tall:

	Legges inn i kommuneplan			Tas ut av kommuneplan		Sum
	Venneby/ Idrettsformål	Asko	Brann-stasjon	Ikea	Golfbane	
Dyrket mark	102,8	42,4	8,6	68,6	232,4	-147,3
Åpen fastmark	15,0	16,6	0,2	3,8	3,8	25,2
Bebygd	5,6	2,7	0,0	0,0	0,9	7,5
Vei	1,3	0,0	0,3	2,1	1,4	-2,0
Vann	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Skog	0,0	0,0	2,6	0,0	27,7	-25,1
Sum	124,9	61,7	11,7	73,6	266,2	-141,6

De påstår at de tilfører 147 daa med dyrket mark, og bruker det som argument for å bygge ned 145 daa til Viken Sport Arena og ASKO. Faktum er at det er IKEA, og ikke kommunen, sin fortjeneste at 68,6 daa nå ikke blir bygd ned. Golfbanen har aldri blitt etablert, og arealet er dyrket. Reell nedbygging blir dermed 145 daa hvis kommunen får medhold i departem

[Lagre saksutredning]

56/19 19/00477-1 Bedriftsutviklingsprisen i Oslo og Akershus 2019, nominasjon

Vedtak

Forslaget fra AU som ble gjennomgått i møtet suppleres med fremkomne forslag og innsendes som ABs innspill til Innovasjon Norge.

[Lagre vedtak]

Saksutredning

Nominasjonen til Bedriftsutviklingsprisen i landbruket i Oslo og Akershus (BU-prisen) har startet.

Vedlagt i notat er våre nominasjoner for prisene i 2018 og 2017 – samt AUs forslag til nominasjoner for 2019.

Innovasjon Norge deler hvert år ut 50.000 kroner til en landbruksbasert virksomhet som har fremhevet seg på ulike områder i hvert fylke. De fylkesvise vinnerne går videre til den nasjonale kåringen der premien er på 250.000 kroner.

Målgruppe: Prisen går til en bedrift som har startet en vellykket bedrift eller næring med basis i landbrukets og bygdenes ressurser.

Kandidatene vurderes etter følgende kriterier:

- Bærekraft, herunder
 - Økonomisk resultat/lønnsomhet
 - Sosialt som sysselsetting og ringvirkninger i lokalsamfunnet
 - Miljømessig som utnyttelse av lokale ressurser, fremme av lokal kultur og reduserte utslipp
- Innovasjon / nyskaping

Les mer om kåringen [her](#).

NB! Påmeldingsfrist er 20.august.

Tidligere vinnere av Bygdeutviklingsprisen i Oslo og Akershus

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har siden 1997 årlig delt ut prisen. Det kåres en vinner i hvert av landets fylker og fylkesvinnerne går videre til en nasjonal kåring.

I 2012 ble det for første gang i historien utdelt en egen pris i Oslo. Tidligere var det en felles pris for Oslo og Akershus

Oslo

- 2018 ByBi Oslos urbane birøkterlag og miljøorganisasjon
- 2017 Tåsen Microgreens Microgreens er en mellomting mellom spirer og krydderurter, der man klipper av den øverste delen av planten og bruker den rå i matlaging
- 2016 [Blomsterhagen på Abildsø AS](#) Dyrking av økologiske snittblomster på friland
- 2015 Markajentene AS. Lokalmat <http://markajentene.no>
- 2014 Skjerven gård v/Tori og Jon Ivar Bakke. Inn på Tunet (bl.a. for demente)
- 2013 Geitmyra Matkultursenter for barn v/Lene Gjelsvik og Andreas Viestad. Styrke barns matkunnskap
- 2012 Abildsø Gård AS v/Tone W. og Asgeir Føyen. Lokalmat og Inn på tunet

Akershus

- 2018 Kringler Gjestegård AS Konferanser og selskaper i en gammel låve
- 2017 Tomtermais Håndplukkede grønnsaker rett fra jorden
- 2016 [Stine og Hans-Ove Kirkeby](#) Sørums. Kurs-/konferansegård, aktivitetspark, svine- og kornproduksjon.
- 2015 Folvell gård v/Elin Jørdahl Skovseth og Martin Skovseth, Nes. Allsidig drevet gård med både volum- og nisjeproduksjon. <http://www.folvell.no> (var en av 3 nominerte bedrifter til nasjonal pris)
- 2014 Grøndalen gård v/Anne-Birthe Olsen og Hans Arild Grøndahl, Nes. Økologisk melkeproduksjon og Nyr, www.nyr.no
- 2013 Ole Egge, Moer gård, Ås. Produksjon av egg til konsum og antistoffer, og Norwegian Antibodies AS som leverer antistoffer til den internasjonale diagnoseindustrien.
 - 2013: Fylkesvinneren ble også vinner av den nasjonale prisen
- 2012 Sulerud Gård v/Anne Marie og Terje G. Romsaas, Sørums. Produksjon og videreforedling av poteter www.sulerudgard.no

Oslo og Akershus

- 2011 Sissel og Anders Nordlund, Nes. Produksjon og videreforedling av poteter
- 2010 [Regional Matkultur Østfold og Akershus](#) Et nettverk for alle aktører innen matsektoren i Østfold, Akershus og Oslo
- 2009 Be-To Produkter DA v/Berit G. Svenneby i Nes. Baking av glutenfrie produkter
- 2008 Plommen i egget DA v/Hans Bjørge og Helge Gjerdalen Holte, Ullensaker. Videreforedling av egg
- 2007 [Rolstad Gård - Friskgården Romerike](#) v/Anne Kristin Rolstad og Frank Buvarp, Nes. Arbeidsrettet rehabilitering på Rolstad gård
- 2006 [Vestby Naturbarnehage](#) v/ Bjørg Tveit Strøm og Eivind Strøm, Vestby. Vestby Naturbarnehage og salg av biobrensel
- 2005 [Charlotta K. og Jon Østen Ringi](#), Bærum. Eplepressing med gårdsmerke, leiepressing, mais selvplukk mm
- 2004 Sidsel S. Sandberg, Nannestad. "Grønt skoletilbud"
- 2003 [Kringler Gård](#), Nannestad. Besøksgård - kurs, konferanse og selskapslokaler
- 2002 [Hemnes List AS](#), Aurskog-Høland. Profilerte listverk i tre
- 2001 [Jegstad Gård](#), Vestby. Besøksgård, museum
- 2000 [Berger Gård](#), Asker. Gårdshotell, kurs/konferanser, gårdsbutikk, økologisk produksjon
- 1999 [Brita Skallerud](#), Ullensaker. Besøksgård, arrangerer barnebursdager
- 1998 [Kampåa Sag DA](#), Nes Sagbruk- spesialprodukter og leieskjæring
- 1997 Hanne Myhrer Dyngeland, Nannestad Alternativ behandling av hest

[Lagre saksutredning]

57/19 19/00546-1 Æresmedlemskap

Vedtak

Akershus Bondelag støtter søknaden og fremmer saken for godkjenning i Norges Bondelag.

[Lagre vedtak]

Saksutredning

KONFIDENSIELT

Et lokallag søker om tildeling av æresmedlemskap til et av sine medlemmer.

Prosedyren videre er at Akershus Bondelag må ta stilling til saken, og eventuelt innstille overfor Norges Bondelag at vi stiller oss bak den ønskede oppnevningen. Oppnevningen må deretter godkjennes i Norges Bondelag (AU eller styret).

Saken må behandles konfidensielt.

[Lagre saksutredning]

Orienteringssaker

7/19 18/00898-24 Orienteringssaker Akershus august 2019

Vedtak

Sakene tas til orientering.

[Lagre vedtak]

Saksutredning

- Orientering om personalsituasjonen ved Akershus-kontoret.
- Innspill på kandidater ledere og medlemmer til Bondelagets faste utvalg.
- Felles kornprogram for Viken, status etter møte 19. juni 2019.08.08
- FMOV Brosjyre samordnet info om beitedyr og rovdyr 2019.
- Høring om Planprogram og Hovedutfordringer, vannregion Glomma.
- Klimaavtalen med regjeringen.
- Utmarksavdelingen i Akershus og Østfold.
- Avvikling av Studieforbundet Næring og samfunn. Melde oss inn i et annet studieforbund - det mest aktuelle er Studieforbundet Natur og miljø.
- AGREEWATER
- Intern høring om forslag til ny forskrift for utvalgte kulturlandskap
- Deltagelse i referansegruppe for pilotanlegg for fornybar energi, Bjørkelangen.

[Lagre saksutredning]

Referatsaker

Saknr	Arkivsak	Tittel
2/19	18/00898-25	Referat fra møte i Grøntutvalget for Akershus og Østfold 27.06.2019